

Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη και Δείκτες

Από τη θεωρία στην πράξη: Δείκτες OECD, UN-Habitat, ISO και η αποστολή της ΕΕ για κλιματικά ουδέτερες πόλεις έως το 2030. Μια εκπαιδευτική παρουσίαση για τη μετάβαση από τη γενική πολιτική στη μετρήσιμη αστική απόδοση.

Διάλεξη 7η

Δρ. Άγγελος Παπαβασίλειου

ΑΣΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Dr. Angelos Papavasileiou

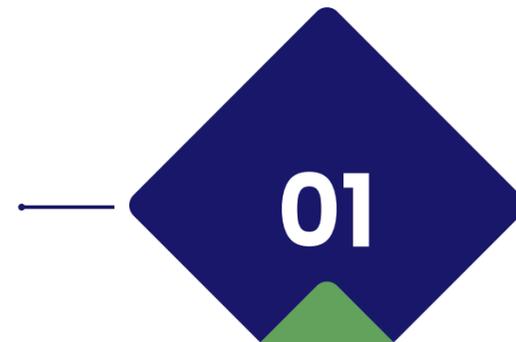
Assistant Professor

Η Βιωσιμότητα Απαιτεί ΚΡIs και Στόχους

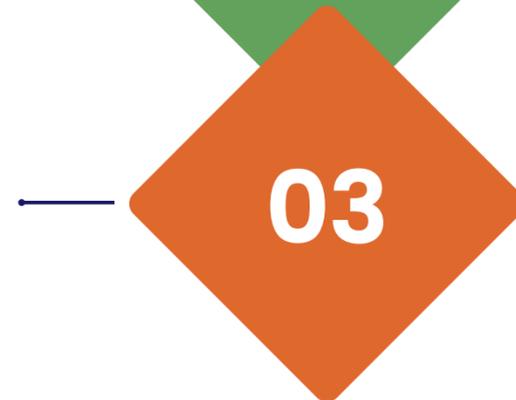
Η βιώσιμη αστική ανάπτυξη αποτελεί μια πολυ-κριτηριακή απόφαση που ισορροπεί μεταξύ οικονομίας, περιβάλλοντος και κοινωνίας.

Οικονομία
Εστίαση στην αποδοτικότητα και την πράσινη ανάπτυξη εντός του αστικού ιστού.

Περιβάλλον
Στόχευση στη μείωση εκπομπών κατά -55% έως το 2030 και την προστασία πόρων.

Κοινωνία
Διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και της ποιότητας ζωής των πολιτών.

Οι Δείκτες ως Εργαλεία Πολιτικής

Χωρίς δείκτες υπάρχει υψηλός κίνδυνος άσκησης πολιτικής μέσω συνθημάτων (policy by slogans) αντί για δεδομένα.

Εργαλείο Διάγνωσης Για Τον Εντοπισμό Προβλημάτων Και Των Αιτιών Τους

Εργαλείο Σύγκρισης (Benchmarking) Μεταξύ Διαφορετικών Πόλεων Ή Ετών

Εργαλείο Λογοδοσίας Για Τον Έλεγχο Επίτευξης Των Δεσμεύσεων

Εργαλείο Χρηματοδότησης Για Την Ιεράρχηση Επενδύσεων

Τεχνική Ποιότητα των KPIs

Ένας σωστός δείκτης πρέπει να πληροί συγκεκριμένα τεχνικά κριτήρια για να είναι αξιόπιστος και χρήσιμος.

Μετρήσιμος με σαφή μονάδα μέτρησης

Συγκρίσιμος μέσω κοινών ορισμών και μεθοδολογιών

Επαληθεύσιμος με διασφαλισμένη ποιότητα δεδομένων και audit trail

Εφικτός ώστε να συλλέγεται χωρίς υπερβολικό κόστος

Χρήσιμος για τη λήψη αποφάσεων και την ανάληψη δράσης

Από τους Στόχους στην Υλοποίηση

Οι πόλεις λειτουργούν ως κόμβοι εφαρμογής των κλιματικών και ενεργειακών πολιτικών της ΕΕ.

Στρατηγικοί Στόχοι

Καθορισμός στόχων βάσει των SDGs (SDG 11) και του EU Green Deal.

Έργα & Παρεμβάσεις

Υλοποίηση έργων σε mobility, retrofit και πράσινες υποδομές.

Αστικοί Δείκτες

Επιλογή Urban KPIs για τη μέτρηση της προόδου προς τη βιωσιμότητα

OECD: Green Growth in Cities

Το πλαίσιο του OECD συνδέει την ανταγωνιστικότητα με την αποδοτικότητα των φυσικών πόρων.

Ενίσχυση Της **Ανταγωνιστικότητας** Μέσω Της Αποδοτικής Χρήσης Πόρων

Πρώθηση Της **Καινοτομίας** Και Προσέλκυση Πράσινων Επενδύσεων

Διαχείριση **Ενεργειακής Αποδοτικότητας** Και Κατανάλωσης

Παρακολούθηση **Εκπομπών** Και Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης

Βελτίωση **Ποιότητας Ζωής** Και Κοινωνικής Συνοχής

OECD: Τι Μετράμε στην Πράξη;

Οι δείκτες του OECD δεν περιορίζονται στα αποτελέσματα αλλά επεκτείνονται και στα οικονομικά εργαλεία.

Environmental & resource productivity
για την παραγωγικότητα των πόρων

Natural asset base
για τη διαχείριση του φυσικού κεφαλαίου

Environmental quality of life και ανταπόκριση των πολιτικών

Μέτρηση **οικονομικών εργαλείων** όπως φόροι και επιδοτήσεις

UN-Habitat: City Prosperity Index

Το CPI αποτελεί ένα σύνθετο πλαίσιο αξιολόγησης της αστικής ευημερίας σε έξι διαστάσεις.

Productivity

Μέτρηση της οικονομικής απόδοσης και της απασχόλησης στην πόλη.

Governance

Αποτελεσματική αστική διακυβέρνηση και νομοθεσία.

Sustainability

Προστασία του περιβάλλοντος και βιώσιμη διαχείριση πόρων.

Infrastructure

Ανάπτυξη υποδομών μεταφορών και κοινής ωφέλειας.

Quality of Life

Διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και παιδείας.

Equity

Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της ισότητας.

Ολιστική Ανάγνωση μέσω του CPI

Το CPI λειτουργεί ως dashboard για την επιλογή προτεραιοτήτων στη διοίκηση της πόλης.

Υποχρεώνει σε ολιστική ανάγνωση αντί για αποσπασματική προσέγγιση

01

Σύνδεση υποδομών (transport/utilities) με την κοινωνική συνοχή

02

Ανάδειξη της θεσμικής ικανότητας των φορέων διοίκησης

03

Υποστήριξη πολιτικών με βάση πραγματικά δεδομένα

04

ISO 37120: Τεχνική Τυποποίηση

Το ISO λειτουργεί ως «τεχνική γλώσσα» KPIs,
ανεξάρτητα από την εκάστοτε πολιτική ατζέντα.

Παροχή ενός **τυποποιημένου συνόλου**
δεικτών για παγκόσμια χρήση

Κοινή **μεθοδολογία μέτρησης** για νερό,
ενέργεια και απόβλητα

Εστίαση στη **συγκρισιμότητα** μεταξύ
διαφορετικών δήμων

Επαληθεύσιμη παρακολούθηση της
απόδοσης των υπηρεσιών

Σύγκριση OECD, UN-Habitat και ISO

Η επιλογή του κατάλληλου πλαισίου εξαρτάται από τον στόχο πολιτικής και τη διοικητική ωριμότητα.

Πλαίσιο	Κύρια Εστίαση	Βασικά Πεδία
OECD	Οικονομία & Πράσινη Ανάπτυξη	Παραγωγικότητα πόρων, Καινοτομία
UN-Habitat CPI	Ευημερία & Ισορροπία	Κοινωνική διάσταση, Διακυβέρνηση
ISO 37120	Τεχνική Τυποποίηση	Υπηρεσίες πόλης, Benchmarking

01

Οι πόλεις λειτουργούν ως **innovation hubs** για όλη την ΕΕ

02

Δοκιμή λύσεων για την ενεργειακή μετάβαση των κτιρίων

03

Εφαρμογή μοντέλων βιώσιμης κινητικότητας

04

Προώθηση της κυκλικής οικονομίας και ψηφιακής διακυβέρνησης

05

Η Αθήνα έχει αναγνωριστεί επίσημα ως **Mission City**

Η Αποστολή της ΕΕ για το 2030

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποστηρίζει 112 πόλεις-κόμβους καινοτομίας για τη μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα.

Το Κλιματικό Συμβόλαιο Πόλης (CCC)

Ένα «ζωντανό» έγγραφο συν-δέσμευσης μεταξύ πόλης, πολιτών και stakeholders.

Σαφές **μονοπάτι μετάβασης** (transition pathway) έως το 2030

Investment logic και pipeline έργων για χρηματοδότηση

Διαφανής **μηχανισμός παρακολούθησης** της προόδου

Άρση **πραγματικών εμποδίων** εφαρμογής σε τοπικό επίπεδο

Βιβλιογραφία για αποστολές πόλεων και δείκτες βιωσιμότητας

Κύριες πηγές για Climate City Contracts, δείκτες και μεθοδολογίες

European Commission: EU Mission: Climate-Neutral and Smart Cities

Επίσημη πλατφόρμα για την αποστολή πόλεων

NetZeroCities (2025): Climate City Contract (CCC)

Οδηγίες Mission Platform για CCC

NetZeroCities (2025): 112 Mission Cities by 2030

Καταγραφή πόλεων που στοχεύουν ουδετερότητα 2030

OECD (2011, 2017): Cities and Green Growth; Green Growth Indicators

Πλαίσιο και δείκτες για πράσινη ανάπτυξη

UN-Habitat: City Prosperity Index (CPI) and methodology (2016)

Δείκτης ευημερίας πόλεων και μεταδεδομένα

ISO 37120:2018: Indicators for city services and quality of life

Διεθνές πρότυπο δεικτών πόλεων

Municipality of Athens (2025 May 7): Athens awarded Mission City

Δήμος Αθηναίων: βράβευση με σήμα Mission City

Σύνοψη: Πηγές για πολιτικές, δείκτες και παραδείγματα εφαρμογής

Βάση για στρατηγική πόλεων προς κλιματική ουδετερότητα